

BS/80/2013

**PREFERENCJE PARTYJNE
W CZERWCU**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2013 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się już teraz¹, 54% Polaków byłoby gotowych wziąć w nich udział. Drugi miesiąc z rzędu deklaracje partycypacji wyborczej kształtują się zatem na relatywnie dość niskim – najniższym od czasu ostatnich wyborów parlamentarnych – poziomie. W porównaniu z majem wzrosła jednak nieco liczba wahających się, minimalnie zaś ubyło badanych, którzy z góry odrzucają możliwość udziału w wyborach.

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2012						2013						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach												
Na pewno wziął(ę)lbym w nich udział	60	58	56	59	59	59	56	58	58	56	57	54	54
Nie wiem, czy wziął(ę)lbym w nich udział	15	14	16	15	17	17	21	15	15	15	14	16	19
Na pewno nie wziął(ę)lbym w nich udziału	25	28	29	26	24	24	23	27	27	29	28	29	27

Czerwiec przyniósł potwierdzenie dokonanego w maju przesilenia w dotychczasowym układzie poparcia dla partii. Liderem naszego rankingu po raz drugi został PiS, którego notowania są obecnie minimalnie lepsze niż w maju. Na partię Jarosława Kaczyńskiego gotowych jest głosować 27% zdeklarowanych uczestników wyborów (wzrost o 1 punkt procentowy). Drugie miejsce, z czteropunktową stratą do swego głównego rywala, zajmuje PO. Najważniejsze z ugrupowań koalicji rządowej utrzymało wynik z ubiegłego miesiąca – opowiada się za nim 23% badanych zapowiadających swój udział w wyborach.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (277) przeprowadzono w dniach 6–12 czerwca 2013 roku na liczącej 1010 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Stabilne okazały się także notowania pozostałych partii, mających swych przedstawicieli w Sejmie. Podobnie jak w czerwcu, na SLD – trzecie pod względem liczby zwolenników – zamierza głosować 9% potencjalnych wyborców. Poparcie dla współrządzącego PSL deklaruje 6% badanych gotowych wziąć udział w wyborach. Pozostałe ugrupowania nie zdołałyby wprowadzić swych przedstawicieli do parlamentu. Poniżej wymaganego dla partii progu poparcia nadal utrzymują się notowania Ruchu Palikota (3% deklaracji poparcia). Po 2% głosów uzyskały Solidarna Polska Zbigniewa Ziobry i Nowa Prawica Janusza Korwina-Mikkego. Spośród pozostałych ugrupowań zwolenników znalazły jeszcze Polska Jest Najważniejsza oraz Polska Partia Pracy (po 1% wskazań).

Prawie jedna czwarta ankietowanych (23%), którzy chcieliby wziąć udział w wyborach, nie wie, na którą partię by głosowała. W stosunku do maja odsetek ten obniżył się o 2 punkty procentowe.

ODPOWIEDZI OSÓB DEKLARUJĄCYCH WZIĘCIE UDZIAŁU W POTENCJALNYCH WYBORACH

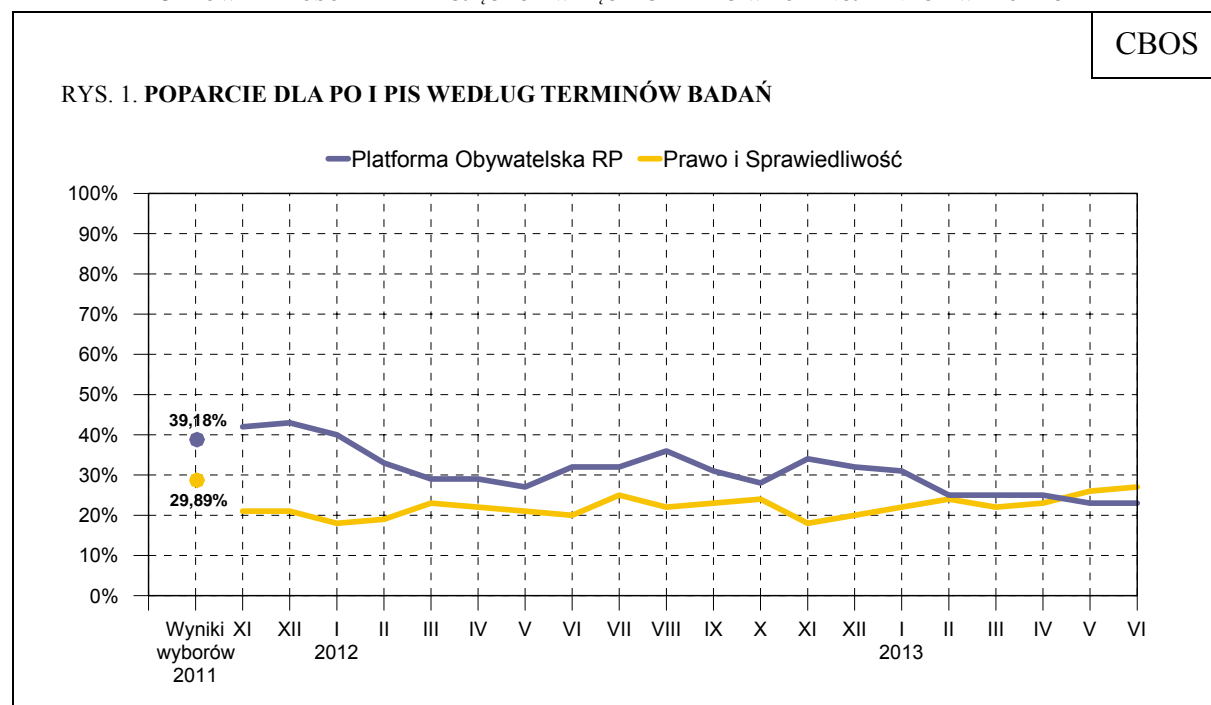

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*																	
	2012												2013					
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach																	
Prawo i Sprawiedliwość	18	19	23	22	21	20	25	22	23	24	18	20	22	24	22	23	26	27
Platforma Obywatelska RP	40	33	29	29	27	32	32	36	31	28	34	32	31	25	25	25	23	23
Sojusz Lewicy Demokratycznej	4	8	8	9	12	9	9	8	8	8	9	8	8	7	10	8	9	9
Polskie Stronnictwo Ludowe	7	7	8	5	7	6	4	6	5	5	7	8	6	8	6	6	6	6
Ruch Palikota	8	9	8	6	7	3	5	5	4	4	4	5	4	5	6	2	4	3
Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego	2	2	2	3	2	1	1	2	1	1	2	2	2	2	4	2	2	2
Solidarna Polska Zbigniewa Ziobro	2	3	3	4	3	3	3	2	3	3	3	1	3	3	1	3	2	2
Polska Jest Najważniejsza	1	2	0	1	1	1	2	1	2	0	1	1	1	2	1	1	1	1
Polska Partia Pracy	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	1	1
Prawica Rzeczypospolitej	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0
Inne	1	2	1	1	2	1	1	1	1	2	1	2	1	1	2	3	1	3
Trudno powiedzieć	16	15	17	21	18	22	18	16	21	24	21	20	22	23	23	24	25	23
N=	592	564	548	554	569	603	553	564	569	584	555	624	702	632	592	647	583	535

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach

Drugi miesiąc z kolei liderem rankingu partii politycznych pozostaje głównie z ugrupowań opozycyjnych – PiS. Potwierdza się zatem kryzys zaufania Polaków do sprawującej władzę PO, która obecnie ma najmniej zadeklarowanych zwolenników od czasu wyborów. Znaczna liczba wyborców powstrzymujących się z decyzją, na kogo głosować oraz odległy termin wyborów sprawiają, że jeśli chodzi o poparcie społeczne, sytuacja rządzącej partii nie jest jeszcze dramatyczna, ale niewątpliwie staje się coraz trudniejsza. Spadek poparcia i utrata pozycji lidera przez PO to niewątpliwie oznaka niezadowolenia społecznego z jakości rządzenia i powód do niepokoju dla rządzących

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA

A N E K S

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		54	19	27	1005
Płeć	Mężczyźni	57	17	26	485
	Kobiety	51	20	29	520
Wiek	18-24 lata	47	26	27	119
	25-34	53	22	25	202
	35-44	56	15	29	172
	45-54	51	17	32	166
	55-64	58	18	24	175
	65 lat i więcej	56	16	28	171
Miejsce zamieszkania	Wieś	53	18	29	396
	Miasto do 19999	56	20	24	154
	20000-99999	58	18	24	181
	100000-499999	49	17	34	168
	500000 i więcej mieszk.	58	22	21	107
Wykształcenie	Podstawowe	48	18	35	217
	Zasadnicze zawodowe	45	20	34	252
	Średnie	55	19	26	338
	Wyższe	71	17	12	197
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	81	8	11	91
	Średni personel, technicy	60	22	18	37
	Pracownicy adm.-biurowi	64	21	15	68
	Pracownicy usług	35	29	37	67
	Robotnicy wykwalifikowani	44	16	40	111
	Robotnicy niewykwalifik.	40	25	36	58
	Rolnicy	54	14	33	62
	Pracujący na własny rach.	70	15	16	40
Bierni zawodowo	Renciści	54	18	28	69
	Emeryci	58	16	26	197
	Uczniowie i studenci	49	29	22	61
	Bezrobotni	45	17	38	97
	Gospodynie domowe i inni	44	29	27	47
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	66	16	19	131
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	59	12	28	98
	sekt. pryw. poza rolnict.	50	22	29	221
	prywatnym gosp. rolnym	51	12	38	61
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	48	20	32	145
	501-750	50	20	30	99
	751-1000	53	19	28	166
	1001-1500	53	21	26	144
	Powyżej 1500 zł	72	13	15	165
Ocena własnych war. mater.	Złe	37	17	46	138
	Średnie	50	20	30	449
	Dobre	63	18	19	419
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	76	12	12	56
	Raz w tygodniu	58	20	22	445
	1-2 razy w miesiącu	50	23	27	162
	Kilka razy w roku	44	19	37	223
	W ogóle nie uczestniczy	51	11	38	119
Poglądy polityczne	Lewica	66	13	21	161
	Centrum	49	22	30	367
	Prawica	68	14	18	266
	Trudno powiedzieć	36	23	41	211

Tabela 2

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?						
		Nowa Prawica Janusza Korwin- -Mikkego	Platforma Obywatel- ska RP (PO RP)	Polska Jest Najważ- niejsza (PJN)	Polska Partia Pracy – Sierpień 80 (PPP)	Polskie Stron- nictwo Ludowe (PSL)	Prawica Rzeczy- pospolitej (PR)	Prawo i Sprawie- dliwość (PiS)
		%	%	%	%	%	%	%
Ogółem		2	23	1	1	6	0	27
Płeć	Mężczyźni	3	26	0	0	7		27
	Kobiety	2	20	1	1	5	0	26
Wiek	18-24 lata	3	20	4	2	2	1	22
	25-34	4	25			5		24
	35-44	3	28	1		5		22
	45-54		29		1	7		25
	55-64	3	22	1		4	1	35
	65 lat i więcej	1	14		1	11		32
Miejsce zamieszkania	Wieś	3	12	1	1	11		32
	Miasto do 19999	1	33			8		20
	20000-99999	2	27		1			31
	100000-499999	1	32	1	1	1		23
	500000 i więcej mieszk.	3	28	2		3	2	18
Wykształcenie	Podstawowe	2	12	1	1	12		32
	Zasadnicze zawodowe	1	15	1	1	7		40
	Średnie	3	27	0	1	3	1	22
	Wyższe	2	32	1		4		20
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	2	39	2		3		23
	Średni personel, technicy	7	16			6		4
	Pracownicy adm.-biurowi		29		3	13		13
	Pracownicy usług	5	15					39
	Robotnicy wykwalifikowani	5	29	2				27
	Robotnicy niewykwalifik.	5	14					43
	Rolnicy		8			23		31
Pracujący na własny rach.		21			5		30	
Bierni zawodowo	Renciści		19			6		36
	Emeryci	2	18		1	9	0	31
	Uczniowie i studenci	3	26	7		3	2	19
	Bezrobotni	2	20		3	2		24
	Gospodynie domowe i inni	7	32					30
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	1	28	2		6		21
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	6	30		2	4		28
	sekt. pryw. poza rolnict.	2	26			3		24
	prywatnym gosp. rolnym		8			21		32
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	2	14	1	2	8		30
	501-750	2	14			10		28
	751-1000	2	19			10		33
	1001-1500	1	20	3	1	4		28
	Powyżej 1500 zł	1	44	1	1	4	1	20
Ocena własnych war. mater.	Złe	2	13		2	4		37
	Średnie	2	14	0	0	7	0	30
	Dobre	3	33	1	0	5	0	22
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	3	13	3		3	2	47
	Raz w tygodniu	2	22	1	1	6	0	30
	1-2 razy w miesiącu	1	20		1	11		19
	Kilka razy w roku	2	27			3		27
	W ogóle nie uczestniczy	3	35			3		11
Poglądy polityczne	Lewica	1	29	3	2	5		10
	Centrum	2	26			8		22
	Prawica	4	22	0		5	1	47
	Trudno powiedzieć	2	8		2	6		15

Tabela 2 cd.

		Na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?					Liczba osób
		Ruch Palikota (RP)	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Solidarna Polska Zbigniewa Ziobry	Inna	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		3	9	2	3	23	535
Płeć	Mężczyźni	2	10	2	4	18	274
	Kobiety	3	8	2	3	29	261
Wiek	18-24 lata	5	5	4		32	54
	25-34	3	13	2	6	19	106
	35-44	3	7		5	25	96
	45-54	5	7	2	3	19	84
	55-64		13	2	3	17	99
	65 lat i więcej		6	2	2	31	95
Miejsce zamieszkania	Wieś	2	7	1	2	28	205
	Miasto do 19999	2	7	2	1	26	82
	20000-99999	3	12	2	6	17	104
	100000-499999		15	4	3	18	82
	500000 i więcej mieszk.	9	5	1	10	19	61
Wykształcenie	Podstawowe		5	2	3	30	102
	Zasadnicze zawodowe		5	1	1	28	111
	Średnie	5	11	3	2	22	183
	Wyższe	4	12	2	8	15	139
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	4	7		7	14	73
	Średni personel, technicy	10	16		4	37	21
	Pracownicy adm.-biurowi	7	9	4	6	16	44
	Pracownicy usług	5	3			32	23
	Robotnicy wykwalifikowani	2	10	6	4	16	49
	Robotnicy niewykwalifik.		4			33	22
	Rolnicy	2	11		4	21	33
	Pracujący na własny rach.		3	10		31	28
Bierni zawodowo	Renciści	2	12	5		21	36
	Emeryci		10		3	27	113
	Uczniowie i studenci	3	11	4		22	28
	Bezrobotni	2	14		3	29	42
	Gospodynie domowe i inni				14	16	21
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	2	11	2	5	22	84
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	4	7			20	58
	sekt. pryw. poza rolnict.	7	6	4	6	22	110
	prywatnym gosp. rolnym		12			27	31
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	3	2	1	2	34	70
	501-750	5	11	4	4	22	50
	751-1000	1	10	2	2	22	87
	1001-1500	3	12	3	2	22	75
	Powyżej 1500 zł	3	9	1	6	10	118
Ocena własnych war. mater.	Złe		9	2	2	28	48
	Średnie	4	11	2	4	25	225
	Dobre	2	7	2	4	20	261
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		6	2		22	41
	Raz w tygodniu	0	6	2	2	26	257
	1-2 razy w miesiącu	3	11	3		30	79
	Kilka razy w roku	4	12	1	6	18	97
	W ogóle nie uczestniczy	11	15	2	12	8	60
Poglądy polityczne	Lewica	2	33	1	6	9	107
	Centrum	5	4	1	4	28	179
	Prawica	1	1	4	1	14	179
	Trudno powiedzieć	3	4	2	5	55	70